

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

A Fővárosi Törvényszék a dr. Mayer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: _____ ügyvéd) által képviselt Auchan Magyarország Kft. (2040 Budaörs, Sport utca 2-4.) felperesnek, a _____ kamarai jogtanácsos, irodavezető által képviselt, Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány utca 5.) alperes ellen versenyfelügyeleti ügyben hozott Vj/60-350/2012. számú közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.31.953/2015/20. számú ítélete ellen, a felperes által 21. sorszám alatt bejelentett fellebbezése folytán, a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésével elrendelt új másodfokú eljárásban és a Kúria Kkk.III.38.313/2018/2. számú kijelölése alapján eljárva – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás kiegészítésével helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500 000 (Ötszázezer) forint másodfokú és 500 000 (Ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy – az adóhatóság külön felhívására – fizessen meg az államnak 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2018. július 4. napján kelt Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.056/2016/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felülvizsgálati döntés következtében újraindult másodfokú eljárásban a Kúria a 2018. december 11. napján kelt Kkk.III.38.313/2018/2. számú végzésével eljáró bírósággul a Fővárosi Törvényszéket jelölte ki.

A bírósági alapeljárásban megállapított releváns tényállás szerint a felperes gazdasági főtevékenysége élelmiszer-kiskereskedelem, azonban a hipermarket tevékenység következtében nem mezőgazdasági és élelmiszer-ipari, úgynevezett non-food termékeket is forgalmaz. A felperes a

magyar kiskereskedelmi piac jelentős szereplője, árbevételének %-át a non-food termékekből származó árbevétel teszi ki. Az alperes 2012. augusztus 23. napján versenyfelügyeleti eljárást indított a felperessel szemben, jelentős piaci erővel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt, mert észlelte, hogy a felperes az éves kereskedelmi megállapodásaiban „utólagos árkedvezmény támogatás”-ként (a továbbiakban: UÁT) olyan visszatérítést kért önmaga számára a non-food termékeket szállító vállalatoktól, melyek %-os mértéke a ténylegesen realizált forgalom változása esetén állandó maradt, viszont azt minden esetben fizetnie kellett a szállítóknak, ha termékei eladásából a felperes forgalmat realizált.

Az alperes a 2015. március 20. napján kelt Vj/60/2012. számú határozatával megállapította, hogy a felperes a non-food termékpiacot érintően 2006. június 1. és 2014. december 31. között jelentős piaci erővel való visszaélést valósított meg azáltal, hogy az UÁT-ot díjként alkalmazva azt szállítói számára egyoldalúan felszámította.

A jogsértés következményeként a felperest 1 061 300 000 forint bírság megfizetésére, valamint az UÁT alkalmazásának a non-food szállítóival kötött szerződéseiben való megszüntetésére kötelezte. A rendelkezésre álló bizonyítékok, különösen a felperes szerződés-mintái, ügyféli nyilatkozata, és az UÁT-ra vonatkozó szállítói adatok, nyilatkozatok alapján megállapította, hogy a felperes egyoldalúan számította fel az UÁT-ot, díjként alkalmazva azt. Az UÁT jogi értékelése szempontjából nem releváns, hogy a felperes azt a vizsgált időszakban névleg nem díjként tüntette fel, illetőleg a szállítói szerződések, illetve az Üzletszabályzat nem tartalmaztak olyan explicit rendelkezést, mely az UÁT egyoldalú felszámítását szövegszerűen tartalmazná. A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 7. § (2) bekezdés f) pontja alapján az UÁT tartalmilag értékelendő. Megállapította, hogy a felperes non-food szállítóinak mintegy háromnegyede UÁT-ot fizetett a vizsgált időszakban, mely számos szállító esetében ténylegesen nem képezett tárgyalási alapot, pusztán annak %-os mértékéről egyeztettek a tárgyalások során. Rögzítette azt is, hogy a felperes non-food szállítóinak több mint 50%-a nem rendelkezik számottevő alkuerővel; a Kertv. 2006. június 1-jei hatálybalépésétől kezdődően az UÁT alkalmazásának folyamatossága fennállt, amely díjként működött, az esetek számottevő részében kivetendő tétel, és érdemi szolgáltatás nincs mögötte, teljesítményösztönző funkciója nincs. Az alperes a Kertv. 2. § 7. pontjára, 7. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés e) és f) pontjaira hivatkozva kifejtette, hogy a jogszabály megköveteli, hogy a szállítóknak nyújtott szolgáltatások mögött valós tartalom húzódjon meg. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapította, hogy a felperes által 2006. június 1. és 2014. december 31. között alkalmazott UÁT-ot díjként alkalmazva azt szállítói számára egyoldalúan felszámította, mely magatartás a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjának megvalósításával a 7. § (1) bekezdés szerinti tilalomba ütközött. A jogsértésre tekintettel a Tpv. 78. §-a alapján jogkövetkezményként a bírság kiszabása mellett döntött, melynek mértékét az 1/2012. számú antitröszt Bírságközleménye alapján többlépcsős eljárásban határozta meg.

A felperes az elsődleges kereseti kérelmében a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan a megváltoztatását és annak megállítást kérte, hogy jogsértést nem követett el, illetve az elévült. Harmadlagos kereseti kérelme a jogkövetkezmények megváltoztatására, a bírság eltörlésére, vagy annak jelentős csökkentésére irányul.

Az UÁT-tal kapcsolatos kereseti érvrendszere többek között tartalmazta, hogy azért sem állapítható meg a Kertv. rendelkezésébe történő ütközés, mert a Kertv. vonatkozó rendelkezése ellentétes az

európai uniós joggal, a letelepedés szabadságával, az áruk szabad áramlásának elvével, és a versenyszabályok egységes alkalmazásának követelményével, ezért a felperessel szemben az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102 cikkei és az 1/2003/EK rendelet sérelme okán a Kertv. vitatott szabálya nem volt alkalmazható. Mindezek alapján az uniós jog primátusára figyelemmel a Kertv. nemzeti szabályait *félre kell tenni*. (C-6/64. Costa v. Enel, C-106/77. Simmenthal), melynek következtében a jogalap megdőlése miatt a határozat jogszabálysértő. A letelepedés szabadsága alapján azon nemzeti rendelkezéseknek, melyek a Szerződés által biztosított alapvető szabadságjogok gyakorlását akadályozhatják, vagy kevésbé vonzóvá tehetik, négy feltételnek kell megfelelniük: 1. alkalmazásuk hátrányos megkülönböztetéstől mentes, 2. a közérdeken alapuló kényszerítő indok által igazoltak, 3. alkalmasak az általuk elérni kívánt célok megvalósításának biztosítására, és 4. nem lépnek túl az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéken. (C-55/94. Gebhard). A felperes kiemelte, hogy a Kertv. nemzeti szabálya megtiltja a határozatban foglalt számos esetben uniós illetékességű beszállítóknak és az ugyancsak uniós illetékességű kereskedőknek, hogy olyan visszatérítést állapítsanak meg közösen, mely mindkettejük érdekét szolgálja. A tilalom ugyan nem tartalmaz kifejezett diszkriminációt a magyar és külföldi illetőségű társaságok között, ez azonban az egységes bírói gyakorlat alapján nem szükséges feltétele a jogsértés megállításának (C-299/02 Commission v Netherlands, para 15, C-400/08 Commission v Spain, para 64). Az idézett uniós joggyakorlat alapján elégséges annyit leszögezni, hogy a kérdéses jogszabályi tilalom olyan kedvezőtlen helyzetet teremt Magyarországon, amely kevésbé vonzóvá teszi mind a beszállítókat, mind a kereskedők számára a magyarországi letelepedést, azaz korlátozza ezen vállalkozások letelepedési szabadságát.

Kiemelte, hogy az áruk szabad áramlására vonatkozó uniós joggyakorlat alapján „*minden olyan kereskedelmi szabály, amely képes közvetlen vagy közvetett módon, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozni a Közösségen belüli kereskedelmet, a mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek tekintendő*” (Dassonville-ügy). Hivatkozott arra, hogy a perbeli esetben a kérdéses díjakban történő megállapodás tilalma lényegében azt jelenti, hogy egy uniós tagállamban egy adott terméket forgalomba hozó vállalkozás, (amely az adott termék-kereskedőnek történő beszállításakor visszatérítést kíván fizetni) nem, vagy nehezebb feltételek mellett lesz képes arra, hogy Magyarországon ezen termékét forgalomba hozza. Mindez pedig - az ezen tilalmat indokoló nyomós közérdek hiányában - a Kertv. nemzeti szabályát ellentétessé teszi az uniós joggal.

Idézte az 1/2003/EK rendelet 3. cikk (2) bekezdését, miszerint: „A nemzeti versenyjog alkalmazása nem vezethet az olyan megállapodásoknak (...) a tilalmához, amelyek ugyan befolyásolhatják a tagállamok közötti kereskedelmet, viszont a Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének értelmében nem korlátozzák a versenyt, vagy amelyek megfelelnek a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, illetve amelyek valamelyik, a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének alkalmazásáról szóló rendelet hatálya alá tartoznak”. A Kertv. mint kvázi nemzeti versenyjog alkalmazása olyan megállapodások (konkrétan az UÁT) tilalmához vezetett, melyek az uniós jog alapján nem korlátozzák a versenyt; az alperes olyan magatartást minősített erőfölénnyel való visszaélésnek, melyeket az uniós jog nem tekint ilyennek.

A bíróságkiszabás körében kifejtett kereseti kérelme alapján a felperes azzal is érvelt, hogy az alperes számos enyhítő körülményt elmulasztott figyelembe venni a bíróság meghatározása során, amely hozzájárult ahhoz, hogy okszerűtlenül és kirívóan aránytalan bírságot alkalmazott a felperessel szemben. Ilyen enyhítő körülménynek kell tekinteni, hogy a felperest első alkalommal

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

marasztalta el az alperes a Kertv. 7. §-a alapján, nem volt korábbi hasonló joggyakorlat (a Vj-47/2010. (Spar) döntés nem irányadó). A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek vonatkozásában az illetékes hatóság Közleményben (iránymutatásban) nyilvánvalóvá tette a hasonló jellegű díjakkal kapcsolatos álláspontját, azonban az alperes nem jelezte, hogy hasonló értelmezést fogadna el a Kertv. 7. §-a alapján is.

Az alperes az érdemi nyilatkozatában a határozatában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartva a kereset teljes egészében történő elutasítását kérte.

A jogkövetkezmény (bírság) kiszabása körében hivatkozott a határozat 198. pontjában írtakra, eszerint az 1/2012. számú – a Tpv. 11-21 §-ban, valamint az EUMSZ 101-102 cikkében meghatározott versenykorlátozó megállapodásokra és összehangolt magatartásokra, valamint a gazdasági erőfölénnyel visszaélésre vonatkozó tilalmak érvényesítését szolgáló eljárásokban alkalmazandó - Bírságközleményét jogszerűen alkalmazta, annak a Bírságközleményhez fűzött lábjegyzete alapján, amely a Bírságközlemény alkalmazhatóságát a Kertv. 7. §-ban tilalmazott magatartásokra is kiterjesztette. Az 1/2012. Bírságközlemény alapján többlépcsős eljárásban határozta meg a bírság összegét: az alapösszeget a jogsérelem súlya és a jogsértő vállalkozásnak a jogsértéshez viszonyulása alapján állapította meg. Az alapösszeg kiszámításakor a releváns forgalom 10%-ából indult ki. A jogsérelem súlyának mérlegelése körében a Bírságközlemény szerint a verseny veszélyeztetését és a jogsértés piaci hatását vizsgálta. Az alapösszeg kiszámításának további tényezőjeként értékelte a vállalkozások viszonyulását a jogsértéshez, az eljárás alá vont (felperes) felróhatóságát. A Bírságközlemény szerint a bírságot csökkentő tényezőként vehető figyelembe a tevőleges jóvátétel, illetve az együttműködés. Az alperes rögzítette, hogy a felperes nem tanúsított olyan magatartást, amely kapcsán tevőleges jóvátétel vagy az együttműködés lett volna megállapítható, olyan külső tényezőt sem azonosított, melyet enyhítő körülményként vett volna figyelembe. A Közlemény szerinti alapösszeg kiszámítását követően az alapösszeg korrekciójánál a jogsértés ismétlődésének, a jogsértéssel elért előnynek, az elrettentő hatásnak, a Tpv. 78.-ában meghatározott bírság maximumának, az engedékenységi politika alkalmazásának, valamint a fizetési nehézségeknek a figyelembevételére került sor, mely mérlegelési körben a jogsértés ismétlődését nem állapította meg és az elrettentés további szempontjának figyelembevételét sem látta indokoltnak. Rögzítette, hogy a kalkulált bírságösszeg nem haladja meg a Tpv. 78. § (1) bekezdés szerinti maximumot.

Az elsőfokú bíróság a 3.K.31.953/2015/20. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában a felperes jelentős piaci erejének fennállását a Kertv. 7. § (3) bekezdése alapján azon okból is megállapította, mivel előző évi konszolidált nettó árbevétele meghaladta a 100 milliárd forintot. Rögzítette, hogy a jogalkotó nem kívánta egyes termékekre, termékcsoportokra lebontani az árbevétel meghatározását, a vizsgált időszak átlagában a felperes beszállítóinak több mint a fele milliárd forint alatti nettó árbevételt realizált, így a beszállítók többsége esetében nem állítható, hogy árbevételük alapján jelentős pénzügyi háttérrel rendelkező vállalkozásoknak minősülnek. A felperes non-food beszállítóinak több mint %-a nem rendelkezett számottevő mértékű alkuerővel a jelentős piaci erejű felperessel szemben a beszállítói tárgyalások során. A felperes piaci pozíciója, pénzügyi ereje, kereskedelmi tevékenységének kiterjedtsége, országos szintű megjelenése a 100 milliárd forintos összeghatártól függetlenül önmagában is megalapozta a jelentős piaci erő (JPE) megállapíthatóságát.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az alperes megalapozottan tekintett el a Tpv. 67. §-a szerinti elévülés figyelembevételétől, minthogy az UÁT alkalmazása esetében a folytatólagosság

egyértelműen megállapítható volt, miután a felperes 1998. óta változatlan tartalommal esetlegesen más-más elnevezéssel, de alkalmazta azt. Kifejtette, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja alapján az (1) bekezdés szerinti visszaélésnek minősül különösen, különféle, a kereskedők beszállítóinak listájára vagy árukészletébe való bekerülésért vagy más, a beszállító által nem igényelt szolgáltatásokért fizetendő díjak egyoldalú felszámítása a beszállítóknak. Az alperes által beszerzett adatokból az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az esetek túlnyomó többségében a beszállítóknak nem volt érdemi, releváns alkupozíciója az UÁT kikötések elfogadása és mértéke meghatározása terén. Rögzítette, hogy az UÁT *egyoldalú, jelentős piaci erőn alapuló, kényszer révén történő alkalmazása már egyetlen beszállító esetében is jogsértő*. E jogsértéssel érintettek körének nagysága legfeljebb a jogkövetkezmény meghatározása vonatkozásában értékelhető. Az UÁT kikötése mögött nem állt elfogadható, észszerű kereskedelmi logikával alátámasztható ok, olyan kikötés, amelynek mértékére a másik szerződő félnek ráhatása nem volt, ugyanakkor a felperes számára nem fogalmazott meg olyan kötelezettségeket és következményeket, melyek indokolták volna az UÁT-ból származó anyagi haszon realizálását, illetve elérését. Engedményt valóban lehet kérni, és kapni a piaci folyamatok, alkuk során, de csak konszenzuson és a felek egyenlőségén alapuló kontextusban; árengedményt nem lehet egyoldalúan, visszaélésszerűen és indokolatlanul kikötni. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az UÁT %-os mértéke majdnem minden beszállító esetében eltérő mértékű volt, elérhette akár a %-os mértéket is. A felperes non-food beszállítóinak mintegy háromnegyede a vizsgált időszakban fizetett UÁT-ot. Az elsőfokú bíróság bizonyos mértékű analógiát vont a perbeni UÁT tartalma és a Spar-ügyben (Kfv.III.37392/2015/5.) az ügy alapját képező teljesítmény arányos bónusz rendszer (a továbbiakban: TAB) stabil részével, az azonos ténybeli elemeket alapul véve.

Az alperes határozatának és az uniós jog viszonyának értékelése körében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az UÁT jogellenességének megállapítása nem korlátozza a felperes által hivatkozott uniós jogokat, miután az áruk szabad mozgásának és a letelepedés szabadságának elve nem jelenti azt, hogy a piaci szereplők teljesen önkényesen (különösen egyoldalúan) bármit kiköthessenek üzleti partnereikkel szemben. Semmiféle közgazdaság-piaci alapelv, törvényszerűség vagy konkrét jogszabály nem támasztja alá azon felperesi vélelmet, hogy az UÁT kikötés nélkül a magyarországi letelepedés korlátozva lenne. A felperes e vonatkozásban nem igazolta azt sem, hogy az UÁT révén kedvezőbbé válnának a piaci kondíciók, optimálisabb lenne a piac működése. Az UÁT eltörlése semmilyen bizonyított módon nem eredményezi a magyarországi termékforgalmazás elnehezülését, vagy korlátozását. Mindezekon túl nincs olyan konkrét, tételes uniós rendelkezés, amely tiltaná a tagállamok részéről a Kertv.-hez hasonló szabályokon alapuló jogalkalmazást.

Megállapította azt is az elsőfokú bíróság, hogy az alperes jogszerűen vette figyelembe az általa kiadott 1/2012. számú Bírágközleményében foglaltakat, melyek nem ellentétesek a jogszabályi rendelkezésekkel vagy jogalkalmazási gyakorlattal. Alperes a Bírágközlemény révén áttekinthetővé, követhetővé és koherensé tette az addigi határozataiban, illetve a jogszabályi rendelkezésekben megtestesülő bírságot és elveket.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes 2016. április 6. napján kelt fellebbezést terjesztett elő, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és az alperes határozatának hatályon kívül helyezését, az alperes új eljárásra kötelezését, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a

megváltoztatását kérte akként, hogy a határozatban foglalt versenyfelügyeleti bírságot a bíróság törölje el, vagy azt jelentős mértékben csökkentse.

Fellebbezési kérelme indokolásában továbbra is hivatkozott azon elévülési kifogására, hogy az alapeljárás 2012. augusztus 23-i megindításának dátumára tekintettel alperes nem vizsgálhatta volna a felperes 2006. június 01. és 2007. augusztus 22. közötti szerződéses gyakorlatát.

Érvelése szerint a felperes jelentős piaci ereje nem áll fenn a non-food jellegű termékek kiskereskedelmi piacán. A Kertv. 7. § (3) bekezdésének értelmezése a 7. § (6) bekezdése miatt nem vezethetett olyan extrém eredményre, hogy egy olyan vállalkozás, mint a felperes,- melynek nettó árbevételének döntő hányadát, több, mint %-át élelmiszer jellegű termékek eladásának nettó árbevétele adja, - a nem élelmiszer jellegű termékek kiskereskedelmi piacán (annak ellenére, hogy árbevételének nem élelmiszer jellegű termékek eladásából származó bevétele a vizsgált időszakban egyik évben sem érte el a törvényben meghatározott mértéket) ex lege és objektíve jelentős piaci erővel rendelkező erejű kereskedő lenne.

Hivatkozott arra, hogy az UÁT nem sérti a Kertv. rendelkezéseit, az nem minősül a felperes által egyoldalúan felszámítottnak.

Kifogásolta a Spar-ügy analógiakénti alkalmazhatóságára tett megállapításokat is, mivel érvelése szerint a TAB tartalmilag eltér az UÁT-tól.

Hivatkozott továbbra is arra, hogy a Kertv. 7. §-a ellentétes az Európai Unió jogával, az EUMSZ 34., 49., 56 101-102 cikkei sérültek.

Az EUB keresetlevelében rögzített esetjogára történő visszautalással kitért arra, hogy az 1/2003/EK rendelet 3. cikk (2) bekezdésére hivatkozással nem a nemzeti versenyjog, jelen esetben a Kertv. rendelkezéseinek az alkalmazását kifogásolta, hanem annak olyan jellegű alperesi értelmezését és alkalmazását, mely az UÁT alkalmazásának tilalmához vezet.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet megsértette a Tpv. 78. § (1) bekezdését, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 339/B. §-át, és a Bíróságközlemény rendelkezéseit, továbbá az alperes megsértette a Tpv. 78. § (3) bekezdését azzal, hogy olyan időszakra vonatkozóan is élt a bírágkiszabás eszközével, amelyre vonatkozóan maga is elismerte, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdésében tilalmazott magatartások megítélése nem volt egyértelmű. A Sparral szemben indított ügy volt az első és egyedüli versenyfelügyeleti eljárás, ezért sem a felperes, sem más kiskereskedelmi piaci szereplő számára nem volt 2006. és 2011. között alkalmazott alperesi gyakorlat.

A Bíróságközleményt - annak 3. pontjához lábjegyzet útján utólag beillesztett, - a Kertv.-ben foglalt tényállásokra utóbb kiterjesztett rendelkezések alapján visszamenőlegesen alkalmazta az alperes a jogsértőnek minősített folyamatosnak ítélt felperesi jogsértésre. Ez a jogalkalmazás alapvető felperesi jogokat sért, súlyosan jogsértő. Az alperes a határozatát 2012. júniusában hozta meg, viszont a felróhatóság értékelése körében a releváns forgalom meghatározása során sem az ítélet, sem a határozat nem vette figyelembe, hogy 2006. június és 2012. június 19. között a felperes egyáltalán nem lehetett olyan alperesi értelmezés birtokában, mely alapján az UÁT alkalmazásának jogellenessége felmerült volna. Az alperesi vizsgálók 2014. február 13. napján kelt vizsgálati jelentésükben, majd ezt követően 2015. február 10. napján kelt kiegészítő vizsgálati jelentésükben a jogsértés hiányának megállapítását kezdeményezték. Az alperesi hatóság előzetes álláspontját a felperes első alkalommal 2014. június 12. napján kelt iratban ismerte meg, tehát addig az időpontig fel sem merülhetett a felperes súlyos fokúnak ítélt viszonyulása a jogsértéshez.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a régi Pp. 206. §-ban írtaknak megfelelően eljárva a tényállást a

megalapozott ítélet meghozatalához szükséges mértékben feltárta és a rendelkezésre álló peradatok okszerű mérlegelésével, az alkalmazandó jogszabályok helyes értelmezésével hozta meg döntését. A vizsgálói jelentés és az ügydöntő alperesi határozat kapcsolatával összefüggésben hangsúlyozta, hogy a felperesi védekezési jog megnyílt nem a vizsgálói jelentéshez, hanem az alperes nevében érdemi döntést hozó, eljáró versenytanács előzetes álláspontjának közléséhez igazodik, amely már ügy foglalt állást, hogy az UÁT alkalmazása a Kertv. vonatkozó rendelkezéseibe ütköző magatartás volt. A felperes elévülési kifogásával összefüggésben az alperes rögzítette, hogy ezt az elsőfokú bíróság az alperes érveit elfogadva vizsgálta és bírálta el. Ezen fellebbezési részt illetően kifejtette: a felperes az elsőfokú eljárásban még a Tpv. 67. § (3) bekezdés b) pontját, a fellebbezésében már a Tpv. 67. § (4) bekezdését jelölte meg, mint konkrét jogszabálysértést; tartalmában ugyanakkor a fellebbezés az elsőfokú eljárásban rögzített érveket ismétli.

A jogsértés folyamatosságának megdöntésére nem megfelelő érv az sem, hogy a felperes által kötött megállapodások egyes egyedi konkrét feltételeikben különböztek, illetve az sem, hogy nem minden beszállítója volt szerződéses partner évről évre. Az elsőfokú bíróság ítélete világosan rögzítette, hogy az UÁT egyoldalú, jelentős piaci erőn alapuló kényszer révén történő alkalmazása már egyetlen beszállító esetében is jogsértő. A jelentős piaci erő fennállásának a kérdésében tévesnek minősítve a felperesi értelmezést, az alperes kiemelte, hogy a „food” és „non-food” termékcsoportok szerinti bontás jogalkotói célként nem azonosítható. Ahogyan azt a 2015. május 19. napján kelt, a keresetre tett ellenkérelmében kiemelte: a Kertv. 7. § (3) bekezdése kógens rendelkezés, ekként abból – figyelemmel a Kertv. 2. § (7) bekezdésére – nem olvasható ki olyan szándék, hogy az egyértelműen meghatározott bevételi küszöbszám alapján differenciálni kellene a jogalkalmazónak akkor, amikor egy vállalkozás jelentős piaci erejét megállapítja. Az eljárás folyamatban léte alatt a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazandóként hatályba lépett Kertv. 7. § (6) bekezdés a felperesi érvelés hibás voltát támasztja alá, hiszen annak hatályba lépésekor a jogalkotó kifejezetten érintetlenül hagyta a 7. § (3) bekezdésének az adott vállalkozás kereskedeleméből folyó bevétele egészére vonatkozó rendelkezését.

Az UÁT egyoldalúsága körében az alperes a fellebbezési ellenkérelmében hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperes helytállóan rögzítette, miszerint (az) esetek túlnyomó többségében a beszállítóknak nem volt érdemi releváns alkupozíciója az UÁT kikötések elfogadása és mértéke meghatározása terén. Önmagában azon körülmény, hogy egyes beszállítók ellentétesen nyilatkoztak, nem zárja ki az UÁT kikötés jogsértő voltának megállapítását. Az alperesi határozat és az elsőfokú ítélet is azért minősítette az UÁT-ot díjnak, mivel az a beszállítók részéről megkövetelt pénzfizetés volt a felperes felé, amelyért semmiféle ellenszolgáltatást nem nyújtott a felperes. A Kertv. hatálya alá tartozó ügyekben ennek a kritériumrendszernek van jelentősége és nem annak, hogy az adójogszabályok keretei között az UÁT hogyan minősíthető. Következetes a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy a más jogági minősítéseknek sem relevanciája, sem kötőereje nincs az alperes hatáskörébe tartozó jogsértések megállapítása körében. Azt a körülményt, hogy nem valamennyi beszállító esetében került az UÁT alkalmazásra, alperes jogi értékelésével egyezően az elsőfokú bíróság is a jogkövetkezmények alkalmazhatósága körében tartotta relevánsnak, a felperes azonban nem vezette le és nem is bizonyította, hogy ennek a szempontnak az alkalmazhatósága a jogkövetkezmény körében miért ütközik a Tpv. 78. § (3) bekezdésébe és a régi Pp. 339/B. §-ába.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében azt is rögzítette, hogy az UÁT értékelése teljes mértékben összhangban van a SPAR-ügyben a Kúria által is elfogadott értékeléssel. A SPAR-ügyben vizsgált TAB stabil részét a Kúria mint nem forgalomfüggő kedvezményt olyan feltételnek

minősítette, amely egyenértékű azzal, hogy az áru befogadását kedvezményhez (díjhoz) köti. A Kúria rögzítette, hogy a kérdéses feltétel éppen azért nem az ár része, mert egy utólagos kedvezményrendszer. A felperesi érvelés nem egyértelmű abban, hogy pontosan milyen vonatkozásban vitatja a SPAR-ügy figyelembevételét.

Az alperes a jogkövetkezmények alkalmazása körében tekintette irányadónak az Antitröszt Bírágközleményét, ami azt is jelenti, hogy a jogsértés megállapítása körében nem volt relevanciája. A versenyfelügyeleti bíróság kiszabásánál a felperesi jogsértéshez való viszonyulást 18 ponttal értékelte a maximálisan adható 40 ponthoz képest, ezt a körülményt nem aránytalan súllyal vette figyelembe. Az alperesi határozat 218. pontja bontja ki, hogy a felróhatóság magasabb foka azért volt megállapítható a felperessel szemben, mert a SPAR-ügyben született versenyhatósági határozat nyilvánosságra kerülését követően - tehát nem a rendes és rendkívüli bírósági felülvizsgálatban született bírósági ítéletek után -, a felperesnek tudnia kellett arról, hogy az ellenszolgáltatás nélkül beszállítókkal szemben felszámítandó díj - egy olyan árbevételű vállalkozás, mint a SPAR vagy éppen a felperes esetében - a Kertv. hatálya alatt megengedhetetlen. Az alperes kitért arra, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdés e) és f) pontjai külön-külön tényállást valósítanak meg, ezért külön-külön vizsgálta, hogy az UÁT egyoldalú díj-e, illetve ettől elkülönülten azt, hogy indokolatlan feltétel volt-e. Mivel a bizonyítékok nem mutattak egyértelműen abba az irányba, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdés e) pontja szerinti jogsértés is fennállna, ezért e vonatkozásban az alperes megszüntette a versenyfelügyeleti eljárását.

Az uniós jog sérelmére vonatkozó felperesi érvelést az alperes a fellebbezési ellenkérelmében téves jogértelmezésnek minősítette. Az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak alapján hangsúlyozta, hogy nem került bizonyításra, hogy az UÁT kikötés nélkül korlátozásra kerülne a magyarországi letelepedés szabadsága vagy hogy az UÁT révén a piacon bármilyen optimális változás állt volna be, továbbá azzal, hogy a felperes kötelezte az alperest, hogy szüntesse meg az UÁT-ot, bármiféle módon a termék forgalmazása korlátozódott vagy elnehezült volna. Utalt arra, hogy az uniós soft-law (Az Európai Bizottság által 2013. január 31-én közzétett, „Az európai vállalatközi élelmiszer és nem élelmiszer ellátási piac mentén alkalmazott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló Zöld könyv”) elismeri a tagállami szinten szabályozott, a felperes által tanúsított jogsértő magatartások szabályozását, tehát nem idegen az uniós jog alkalmazásának területén tagállami szinten ennek a kérdésnek a rendezése. A Zöld könyvben szereplő megállapítások is igazolják, hogy az alperes jogszerűen értelmezte a Kertv. 7. §-át a perbeli esetre, amikor elmarasztalta a felperest azon magatartásáért, hogy az UÁT-ot díjként alkalmazva, azt a beszállítói számára egyoldalúan felszámította. A Kertv. 7. §-a tekintetében nem merült fel érdemben az áruk szabad áramlásának, illetve a letelepedés szabadságának, így az EUMSZ 34., 49., 56. cikkének, hasonlóképpen az 1/2003. EK-rendelet 101-102. cikkének megsértése sem. Az 1/2003. EK-rendelet (8) preambulum bekezdése is deklarálja, hogy a tagállamoknak az uniós jog alapján jogában áll a gazdaságilag függő vállalkozásokkal szemben alkalmazott egyoldalú magatartások szankcionálására szigorú nemzeti jogszabályt alkotni.

A bíróság indokolási kötelezettségét illetően azon kúriai következetes gyakorlatból idézett, miszerint helyesen jártak el a bíróságok, amikor konkrét és részletes indokolást csak az alperesi határozat tárgya szempontjából releváns érvelésre adtak, ugyanis közigazgatási perben nem a felperes határozza meg a tényállást, melyet a bíróság elé visz, hanem az az alperesi határozatban van megállapítva. A bíróságnak a kereseti kérelemhez kötöttség okán nem kell a fél minden érvére, hivatkozására kimerítően, teljes részletességgel reagálnia, elegendő, ha azok lényegét illetően vizsgálja meg a fél által állított jogsértést és csak az ügy eldöntése szempontjából releváns,

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

lényeges körülményeket, tényeket veszi figyelembe, míg az irreleváns, lényegtelen körülmények vizsgálatát mellőzi. Nem sérti ezért a régi Pp. 213. § (1) bekezdését a bíróság, ha a kereseti kérelmekről dönt, de valamennyi évrre, körülményre nem tér ki, csak a releváns körülményeket, adatokat, bizonyítékokat veszi számba a döntésénél.

A versenyfelügyeleti bíróság körében az alperes álláspontja szerint a felperesi fellebbezési érvek a bírságkiszabás jogszerűsége körében nem alkalmasak arra, hogy a Törvényszék felülmérlegelje az elsőfokú ítéletet. Azt a körülményt, hogy a különböző bevételű beszállítókkal szemben eltérő volt a felperes ereje, az alperes figyelembe vette, ám nem a releváns forgalom, mint alapösszeg meghatározása körében, hanem az alperesi határozat 215. pontjában írtak szerint („Az a körülmény, hogy az eljárás alá vont nem minden beszállítójával (megközelítőleg a %-okkal szemben) alkalmazta az UÁT-ot, illetve a beszállítóknak átlagosan %-a nem kis- és középvállalkozás, akik piaci súlyuk és ebből fakadó tárgyalóerejük folytán nem tekinthetők kiszolgáltatott piaci szereplőnek, az eljárás alá vont javára került figyelembevételre, így a jogsértés piaci hatása körében maximálisan adható 30 pontból az eljáró versenytanács mindösszesen 5 pontot adott az eljárás alá vontnak”).

Az UÁT 2006-2011. közötti minősítése körében az alperes rögzítette, hogy nem volt egyértelműen megállapítható ebben az időszakban a megítélhetőség, mely nem jelenti azt, hogy ne lehetne a releváns forgalom meghatározása körében az ezen időszaktól származó bevételeket figyelembe venni. Ugyanakkor a Vj/47/2010. ügyben született alperesi határozat meghozatalát követően sem változtatott a gyakorlatán a felperes, mellyel összefüggésben több milliárd forintos bevétel származott az UÁT-ból az ezt követő időszakban. A jogsértéshez való viszonyulás körében a felperes erre is tekintettel kapott 40 pontból 18 pontot.

A felperes SPAR-ügy mérőföldkő jellegére vonatkozó érvelését az alperes nem fogadta el, hivatkozott arra, hogy a felperessel szemben jóval a Vj/47/2010. számú versenyfelügyeleti eljárást megelőzően indított versenyfelügyeleti eljárást, ugyancsak a Kertv. hatálya alá tartozó kérdésben. A Vj/93/2008. számú eljárásban a felperes ugyan kötelezettséget vállalt, azonban azt nem teljesítette, így végül abban az eljárásban az alperes a felperessel szemben bírságot szabott ki. Mindebből az is következik, hogy a felperes számára ismert kellett, hogy legyen JPE-vel rendelkező vállalkozáskénti kiemelt felelőssége a beszállítókkal létrejövő szerződéses jogviszonya alakításában. Kétségtelen, hogy a kötelezettségvállalással zárult ügyek nem minősülnek jogsértés megállapításának, ugyanakkor a felperesnek már csak a korábbi versenyfelügyeleti eljárás és saját piaci helyzete kapcsán is tudomással kellett volna bírnia arról, hogy az alperes a Kertv. hatálya alá tartozó esetekben vizsgálódhat és vizsgálódik. Az alperes álláspontja szerint a Kertv. 2012. augusztusi módosításának a bírság kiszabás körében relevanciája nincs. Semmilyen visszamenőleges jellegű jogalkalmazásról a felperes tekintetében nincs szó, az alperes a Tpv. vonatkozó rendelkezéseit alkalmazva, az ügy egyedi körülményeit figyelembe véve járt el. Az, hogy a jelen ügyben az időközben közzétett Közleményét alkalmazta, önmagában jogsértést nem valósít meg. Indifferens a bírság kiszabás körében, hogy alperesi hatóság vizsgálói a vizsgálati jelentésükben és kiegészítő vizsgálati jelentésükben a jogsértés megállapításának hiányát kezdeményezték. Az alperes a jogsérelem súlya körében kifejezetten és maximálisan figyelembe vette a Kertv. szerinti tilalom alá eső magatartásnak az egyéb versenyjogsértő magatartásokhoz képest eltérő jellegét, súlyát. Egyértelmű, hogy a bírság mértéke nem közvetlenül az alperesi Közlemény alkalmazásának a következménye, hanem elsődlegesen a jogsértő gyakorlat hosszú időn át való folytatásából eredeztethető. A felperes kötelezettségvállalását azért nem fogadta el, mert (már kifejtett álláspontját idézve): „az eljárás alá vont által felajánlott kötelezettségvállalást arra

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

tekintettel nem tartja a bíróság kiszabás során akár a tevőleges jóvátétel/együtműködés, akár a külső tényezők kategóriájában az eljárás alá vont javára értékelhetőnek, mivel az eljárás alá vont pusztán az UÁT tételének 2015-től megszüntetését vállalta, melyhez nem társult egyéb addicionális elem, amely a feltételezett jogsértés negatív hatásait reparálta volna, akár kis mértékben is”.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. március 22. napján kelt 1.Kf.650.056/20106/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperes Vj-60/2012. számú határozatának hatályon kívül helyezésével az alperest új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában helyesen hívta fel és értelmezte Kertv. 7. § (3) bekezdésében foglaltakat; rögzítette, hogy a 2012. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) a Kertv. szabályainak 2012. augusztus 1-jei hatályú módosításával pontosította a beszállító és kereskedő fogalmát, beiktatta a Kertv. 7. § (6) bekezdését, melyből következik: a nem mezőgazdasági és élelmiszeripari termékekre az azokkal kereskedőkre, így a felperesre és non-food termékekre a Kertv. 7. §-ában foglalt rendelkezések mindenféle korlátozás nélkül irányadók. Kifejtette: nincs szó arról, hogy az említett törvények egymás között a kereskedők, forgalmazók tevékenységét és azok megítélését a non-food és az azokon kívüli termékfajták szerint megosztották volna, amelyet az is alátámaszt, hogy a Kertv. 7. § (6) bekezdés beiktatásával egyidejűleg a jogalkotó a (3) és a (4) bekezdéseket érintetlenül hagyta. Ebből adódóan a felperest a non-food termékek értékesítésével kapcsolatban akkor is a Kertv. 7. § (3) bekezdése alapján kell jelentős piaci erővel rendelkezőnek tekinteni, amennyiben csak egy non-food terméket értékesít, ha a konszolidált nettó árbevétele meghaladja a 100 milliárd forintot.

A Törvényszék az *elévülésre* vonatkozó elsőfokú ítéleti érvelés körében megállapította, hogy helyes az a következtetés, hogy az elévülés szempontjából értékelhető magatartás az UÁT beszállítói elfogadásával kezdődik és legkésőbb az adott szerződés megszűnésével fejeződik be. Miután az UÁT kikötés beszállítói elfogadása, majd az UÁT érvényesítése konkrét szerződésekre kötődően, de általában egymást átfedő időszakokban történt, a perben nem volt feltárható olyan időpont, amelyre nézve az elévülés megszakadását a Tpv. 76. § (4) bekezdése alapján azért lehetett volna megállapítani, mert az egyik non-food beszállító tekintetében nem került sor az UÁT elfogadására, vagy az UÁT érvényesítésére. Ezért a másodfokú bíróság az 1.Kf.650.056/20106/10. számú ítéletében arra a következtetésre jutott, hogy az elévülési szabály nem sérült.

A másodfokú bíróság az alapeljárásban hozott ítéletében ugyanakkor az *UÁT anyagi jogi minősítése* kapcsán kiemelte, hogy az alperes által szolgáltatott bizonyítékok alapján kétséget kizáróan nem tudta megállapítani, hogy az UÁT az egyes szerződésekben jogszerűen kialakított árendedmény, de azt sem, hogy a kikötése a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjában ütközött, ezért rögzítette, hogy az alperesi eljárásban a tényállás e körben feltáratlan maradt. Erre az alábbi következtetés alapján jutott:

A Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja értelmezése kapcsán, megállapította, hogy a Kertv. a díj-, valamint a szolgáltatás fogalmát nem definiálta, ezért azok közbeszédben elfogadott tartalma az irányadó. A díj köznapi értelemben szolgáltatás, teljesítmény ellentételezése; szolgáltatásért, vagy valaminek az igénybevételéért fizetett pénzösszeg. A szolgáltatás legtagabb értelemben pedig valaminek a létrehozását vagy valamilyen lehetőség, fizikai, vagy nem fizikai tárgy átadását jelent. A Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjából, azaz abból a megfogalmazásból, hogy a jogalkotó a beszállítói listára kerülést és maradási a más szolgáltatással egy sorban szerepelteti, az a következtetés vonható le, hogy a beszállítói listára vagy árukészletbe kerülés biztosítása is

szolgáltatás, függetlenül attól, hogy a beszállítók és a felperes állították, az alperes pedig megállapította, hogy az UÁT mögött nincs szolgáltatás. A másodfokú bíróság érvelése szerint a jelentős piaci erő elérését egyetlen törvény sem akadályozza, nem tilalmazza. A jelentős piaci erővel rendelkező szerződési akaratának érvényesítését törvény nem zárja ki és nem is korlátozza, számára csak az tilalmas, hogy a szerződéses kapcsolataiban a jelentős piaci erejével visszaéljen. Pusztán azon az alapon, hogy a beszállító nem rendelkezik jelentős piaci erővel, nincs és nem is lehet alanyi joga arra, hogy az általa megszabott áron történő szerződéskötést kikényszerítse; jogszabályi előírás nélkül arra sem tarthat igényt, hogy a vevő ugyanolyan árképzési feltételeket alkalmazzon esetében, mint más eladóknál. Ennek következtében önmagában abból a körülményből, hogy a szerződő felek a tárgyalások során a beszállító által remélt ártól eltértek, jogsértést következtetni nem lehet.

Az alapeljárásban a másodfokú bíróság rögzítette még, hogy az UÁT árengedmény, mert a felperes és a beszállítók annak levonásával határozták meg a szerződésben megjelölt árral szemben az áruk tényleges árát, azt, amelyet a felperes teljesített. Az UÁT árengedmény voltát és funkcióját az támasztja alá, hogy az adott áruk árának mindegyikét azonos módon határozta meg minden további feltétel nélkül, továbbá kikötés esetén a mértéke beszállítónként eltért. A másodfokú bíróság nem találta jogsértőnek azon okból sem, hogy azt a felperes árengedményként nem továbbította a fogyasztókhöz. Megállapította, hogy az UÁT nem eredményez a jog által tilalmazott feltűnő értékaránytalanságot, illetve az ár kialakításának módja nem valósít meg további tilalmazott törvényi tényállást, ezért ez okból az UÁT-ot mint árengedményt jogsértőnek minősíteni nem lehet. A másodfokú bíróság érvelése szerint az alperesi és elsőfokú bírói vélekedéssel ellentétben árengedmény nemcsak többlet értékesítés vagy kiemelkedő forgalmazási teljesítmény ellenében vagy vásárlói kedvezmény adás feltételével kérhető vagy kapható, mert ilyen előírás nincs. A szerződésekben az árengedménynek UÁT formájában történő beépítése tárgyalási folyamaton keresztül történt, az valamilyen konszenzuson alapul. Azt a körülményt, hogy az UÁT nem jogszerű árengedmény, hanem azt mint összeget a felperes a beszállítói listájára vagy árukészletébe való bekerüléséért egyoldalúan kötötte ki, az alperesnek kellett volna kétséget kizáróan bizonyítania. Az alperes eljárásából rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a másodfokú bíróság nem tudott sem olyan következtetést levonni, hogy az UÁT az egyes szerződésekben jogszerűen kialakított árengedmény, de azt sem tudta megállapítani, hogy a kikötése a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjában ütközött. A másodfokú bíróság az alapeljárásban ezért rögzítette, hogy az alperes feladata a határozati döntés alapjául szolgáló tényállás tisztázása a Ket. 50. § (1) bekezdése szerint, mivel e kötelezettségének az alperes nem tett eleget, ezért a határozata megalapozatlan és ez okból jogsértő. Az új eljárásra adott iránymutatásában a másodfokú bíróság előírta, hogy az alperesnek az UÁT szerepét és tartalmát kell tisztáznia az érintett szerződések beszerzésével, valamint a szerződések előkészítésében és aláírásában résztvevő személyeknek szükség esetén tanúkénti meghallgatásával. Azt kell vizsgálnia, hogy az adott szerződések megkötése során a beszállítók azért kényszerültek az UÁT elfogadására, mert a felperes az adott termékek tekintetében megkerülhetetlen szerződéses partnerük volt, illetve a szerződés megkötésének elmaradása a piacra jutásukat az adott régióban, avagy országosan befolyásolta.

A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához, amelyben elsődlegesen a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.056/2016/10. számú ítéletének hatályon kívül helyezését és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elsőfokú 3.K.31.953/2015/20. számú ítéletének hatályában fenntartását, másodlagosan amennyiben a Kúria az elsődleges kérelem

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

teljesítésére nem lát lehetőséget, a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.056/2016/10. számú ítéletének hatályon kívül helyezését és a Fővárosi Törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását kérte. A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2018. július 4. napján meghozott Kfv.II.37.544/2017/10. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.056/2016/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A Kúria először is rögzítette, hogy egyes – a jogerős és az elsőfokú ítéletben megegyező - megállapításokat tényként fogadott el, amely kérdések így nem voltak felülvizsgálhatók: 1. a Kertv. 7. § (3) bekezdése korlátozás nélkül nemcsak a non-food termékek tekintetében irányadó rendelkezés, ezért az ítéletek kimondták, hogy a felperes jelentős piaci erővel rendelkezik; 2. egyezően állapította meg a jogerős és az elsőfokú ítélet, hogy a Tpv. 67. § (4) bekezdése szerinti elévülés nem következett be, mert ahogy maga a felperes is elismerte 1998. óta eltérő megnevezéssel – alkalmazta az UÁT-ot – így a jogsértés folyamatossága a határidő elteltét megakadályozta.

A továbbiakban a Kúria a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja körében releváns tényként értékelte, hogy a beszállítók és a felperes az eljárás során állították, hogy *az UÁT mögött nincs szolgáltatás*, melyet az alperes elfogadott és helyesen tényként rögzített határozatában. Ennek okán a Kúria megállapította, hogy tévedett a Törvényszék, amikor a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pont értelmezése során a felek egyező nyilatkozata ellenére jutott arra a következtetésre, hogy a Kertv. hatálya alatt a díjjal szemben szolgáltatásnak, teljesítménynek kell állnia. Épp a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja minősíti visszaélésnek azon kereskedői magatartást, amikor díj felszámítására valós kereskedői ellenszolgáltatás nélkül kerül sor. E tényállástól lényegében nem különbözik az, ha a látszatszolgáltatást (polca, árukészletbe vagy beszállítói listára kerülést) állítja a kereskedő a felszámított díjjal szembe. A hatóság által beszerzett bizonyítékok alapján releváns tényként értékelte a Kúria, hogy a beszállítóknak nem volt érdemi alkupozíciója az UÁT kikötés kapcsán, kizárólag az volt az alku tárgya, hogy annak mértéke mekkora legyen. E körben volt meghatározó jelentősége a felperes jelentős piaci erejének, mely a tárgyalások során domináns szerepet biztosított számára, továbbá annak, hogy bár a felperes terhére esett – a felperes nem bizonyította a konszenzus létrejöttét, mivel a tárgyalásokról írásbeli dokumentum nem állt rendelkezésre, illetve illet a hatósági eljárásban és a perben a felperes nem csatolt. A felperes részéről annak bizonyítása is elmaradt, hogy nem volt a felperesi elvárás általános és egységes, bárki mentesülhetett az UÁT alól, ha akart. A Kúria álláspontja szerint *attól, hogy a felperes nem egységesen és nem mindenkivel szemben, illetve eltérő mértékben alkalmazott UÁT-ot, még nem jelenti azt, hogy azt ne lehetne egyoldalúan és ellenszolgáltatások nélkül felszámított díjnak minősíteni, amelyet a felperes jelentős piaci erejűként mindazon beszállítóival alkalmazott, akiknél ez felmerült, és amely a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja szerint tilos.* A Kúria álláspontja szerint, ha csak egy beszállító esetében nyert volna igazolást a visszaélés, az is jogsértés megállapítását tette volna indokolttá, így téves a többségi és kisebbségi véleményen alakuló törvényszéki érvelés. Az, hogy a beszállítók kisebb része állította azt, hogy a polcra kerülésért, a beszállítói listában maradásért kerül kifizetésre ez a díj, nem a jogsértés megállapíthatóságát vonja kétségbe, hanem a jogsértés terjedelmét, ezáltal súlyát befolyásoló körülmény, melyet a bíróság összegének megállapításánál lehet figyelembe venni. A Kúria megjegyezte, hogy a beszállítói nyilatkozatok értékelésekor azt sem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a beszállítók tényre hivatkoztak, a felperesi magatartás jogi minősítésére nem volt felhatalmazásuk. Releváns ugyanakkor, melyet a felperes sem vitatott, hogy a beszállítók

háromnegyed része a vizsgált időszakban fizetett UÁT-ot. A Törvényszék *tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az UÁT nem díj, hanem árengedmény volt.* A felperes csak állította, de nem igazolta azt, holott erre ő lett volna köteles, hogy az UÁT árengedményként eljutott a fogyasztókhoz, így valóban szerepet játszott az árkialakítás, árképzés során. E bizonyítás nélkül az UÁT megalapozottan nem tekinthető az árképzésben szerepet játszó tényezőnek. A Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság ítélete önellentmondásos, mert egyfelől eldöntötte, hogy az UÁT nem díj, hanem az árképzés részre, majd a tényállást tisztázása, illetve a bizonyítás hiánya miatt helyezte hatályon kívül az alperesi határozatot. Egyetértett az alperessel abban, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte: az alperes nem vitatta, hogy a felperesnek 56 megkeresett beszállítója közül 18 beszállító kategorikusan állította, hogy az UÁT a készletbe történő bekerülés feltétele, míg 21 beszállító nyilatkozata nem erősítette meg; épp ezért vizsgálta az alperes a szerződés mintákat, az UÁT-ot fizető beszállítók listáját, az UÁT mértékét és a felperes ügyfél nyilatkozatát, valamint a benyújtott véleményeltéréseket. A Kúria megállapította, hogy kellő mennyiségű és minőségű adat állt rendelkezésre ahhoz, hogy az alperes a tényállást alátámassza; a bizonyítékok egyenként és összességükben való értékelésekor pedig *az alperes okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperesi magatartás a Kertv. előírásaiba ütközött.* Az UÁT alkalmazása nem volt az alkufolyamat tárgya, csak a mértéke, mely eltérő volt. A felperes nem bizonyította, hogy az árkialakításban az UÁT bármilyen szerepet játszott volna. Ennélfogva nem helytálló a bizonyíték hiányosságának megállapítása, de az UÁT árkedvezményként való azonosítása sem.

A Kúria rögzítette, hogy *a másodfokú bíróság az eltérő jogi álláspontja okán nem döntött a felperesi fellebbezés egyes pontjairól,* így a felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a keresetében előadott azon érveit, melyekben az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102. cikkei megsértésére hivatkozott, továbbá a másodfokú bíróság nem döntött arról a felperesi állításról sem, hogy hibás az antitröszt Bíróságközlemény alkalmazása, a bíróság alkalmazása során valóban sérült-e a Tpv. 78. § (1) és (3) bekezdés, továbbá a régi Pp. 339/B. §-a. Ezért előírta, hogy a másodfokú bíróságnak a megismételt eljárásban az alperesi határozat jogszerűsége vonatkozásában tett jelen ítéleti megállapításokat tényként kezelve, e két kérdésben kell vizsgálnia az elsőfokú ítéletet és állást foglalnia az ítélet jogszerűségéről. Ezt követően lesz a másodfokú bíróság abban a helyzetben, hogy a pert minden felmerült kérdés tekintetében lezárja.

A jelen megismételt másodfokú bírósági eljárásában a felperes 2019. március 13. napján összefoglaló előkészítő iratot terjesztett elő, melyben a fellebbezési kérelmeit változatlan tartalommal fenntartotta, egyúttal kérte kötelezni az alperest az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségei megtérítésére.

Kiemelte, hogy mind az elsőfokon, mind a másodfokon eljáró bíróság elmulasztotta azt a szükségszerű következtetést, illetve mellőzték a felperesi kereset erre vonatkozó érvelésének érdemi értékelését, mely alapján a Kertv. 7. §-a alapján az alperesi hatóság:

- annak ellenére minősítette a felperest JPE kiskereskedelmi vállalatnak, hogy mellette megállapította: felperes csupán % -os piaci részesedéssel bír a nem élelmiszer jellegű termékek magyarországi piacán, és emellett
- egy olyan felperesi gyakorlatot minősített jogellenesnek, mely az Európai Unió jogával ellentétes módon jelentősen korlátozza a felek szerződéses szabadságát.

E körben a felperes kifejtette: tekintettel az 1/2003. EK. Rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. cikk (2) bekezdésében foglaltakra (mivel az alperes az alapeljárási megállapította, hogy a

felperes a non-food termékek kiskereskedelmi piacán % -os piaci részesedéssel bír) nem alkalmasak a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására, és nem korlátozzák a tagállamok közötti versenyt sem a felperesnek a beszállítóival kötött, és az UÁT-ot tartalmazó szerződésai. Idézte a Rendelet (8) preambulumbekzdését (A közösségi versenyszabályok hatékony érvényesítése, és az e rendeletben foglalt együttműködési mechanizmusok helyes működésének biztosítása érdekében arra kell kötelezni a tagállamok versenyhatóságait és bíróságait, hogy a nemzeti versenyjognak a tagállamok közötti kereskedelmet érintő megállapodásokra és magatartásokra történő alkalmazásakor a Szerződés 81. és 82. cikkét is alkalmazzák). A felperes szerint a nemzeti jogban közvetlenül hatályosuló idézett rendelkezések ellenére az alperes és a bíróságok nem vizsgálták, és nem értékelték a felperes által a beszállítói szerződéseiben alkalmazott feltétel, nevezetesen az UÁT tartalmát, és megfeleltetését a Rendelet 3. cikk (2) bekezdésében foglalt szabálynak.

A felperes kitért arra, hogy a Rendelet 2. cikke szerint a Szerződés 81. és 82. cikkének (majd az EUMSZ 101.-102. cikkek) alkalmazásával járó bármely nemzeti vagy közösségi eljárás során a Szerződés 81. cikkének (1) bekezdése vagy 82. cikke megsértésével kapcsolatos bizonyítási terhet a jogsértést állító fél vagy hatóság viseli. Álláspontja szerint sem az alperes, sem az elsőfokú bíróság nem bizonyította az alperesi jogsértést, az alperes a határozatában (38.-39. pontok) azt állapította meg, hogy a felperes non-food piaci részesedése olyan csekély, hogy azzal – alperes végkövetkeztetésével ellentétben – visszaélni, a tagállamok közötti kereskedelmet vagy piaci versenyt befolyásolni nem lehet. Az elsőfokú bíróság ítélete csupán sommás megállapítást tett a keresetlevélnek az EUMSZ-t sértő indokolására, míg a Rendeletre vonatkozó vizsgálatot és indokolást teljes mértékben mellőzte, ezért a felperes a régi Pp. 253. § (2) bekezdés alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésével az alperes új eljárásra kötelezését kérte - mivel a fentiek vizsgálata és jogi értékelése sem az első-, sem a másodfokú bíróság előtti eljárás keretei között álláspontja szerint nem pótolható.

A felperes az antitröszt Bírágközlemény hibás alkalmazása, és a versenyfelügyeleti bíróság Tpv. 78. § (1) és (3) bekezdései, valamint a régi Pp. 339/B. § megsértése körében továbbra is sérelmezte, hogy azon bevételeit is a bíróság alapjának tekintette az alperes, mely felperes olyan beszállítótól származott, akikkel szemben soha sem alkalmazta az UÁT-ot. Az alperesi határozat 71. pontja szerint az Auchan beszállítóinak kb. %-val soha sem alkalmazhatott UÁT-ot. Hivatkozott a határozat 75.-76. pontjai alapján arra, hogy felperes beszállítói relatív többségének (%) felperestől származó éves árbevétele meghaladta az millió forintot, velük szemben felperes vevői ereje nem állt fenn, következésképpen ezen beszállítóktól származó bevétel nem képezheti a versenyfelügyeleti bíróság alapját.

Kitért arra, hogy a felperes magatartásának felróhatóságát a Spar ügyben 2012-ben közzétett határozatára hivatkozással az alperes súlyosnak tekintette, ugyanakkor az alapeljárásban a 2014. február 19. napján kelt vizsgálati jelentés 100. és 108. pontjában még nem állapította meg sem az UÁT egyoldalú előírását, sem azt, hogy az UÁT akár a gyakorlatban, akár funkcióját tekintve feltétel jelleggel működött volna. Az UÁT tartalmi megítélése és a jogkövetkezmények alkalmazása körében 2006 és 2011 között nem volt egyértelműen minősíthető, a felperes egyáltalán nem lehetett olyan alperesi értelmezés birtokában, amely alapján az UÁT alkalmazásának a jogellenessége felmerült volna. Az alperesi hatóság előzetes álláspontját első alkalommal 2014. június 12. napján kelt iratban ismerte meg, eddig az időpontig fel sem merülhet felperes súlyos fokúnak ítélt viszonyulása a jogsértéshez. Az alperes a Tpv. 78. § (3) bekezdését megsértette azzal, hogy olyan

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

időszakra vonatkozóan is élt a bírságkiszabás eszközével, amelyre vonatkozóan maga is elismerte, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdésében tilalmazott magatartások megítélése nem volt egyértelmű. A felperes továbbra is hivatkozott arra, hogy a Bírságközleményt - annak 3. pontjához lábjegyzet útján utólag beillesztett, a Kertv.-ben foglalt tényállásokra utólag kiterjesztett rendelkezés alapján - az alperes visszamenőlegesen alkalmazta, olyan időszakra is, amikor a Bírságközlemény még nem volt hatályban (az alperes 2009. május 18. napjától kezdődően az antitröszt tényállások esetében a korábbi bírságközleményt nem alkalmazta). Ez a jogalkalmazás alapvető felperesi jogokat sért, melyet az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe, nem értékelt.

A felperes hivatkozott arra is, hogy alperes gyakorlatában (Vj/74-873/2011.) banki végtörlesztéses kartellügyben a *releváns forgalom meghatározása* körében a Bírságközlemény alapján az alperes korrigálta a jogsértőnek tartott magatartásokból származó árbevétel összegét, és azt a teljes piaci forgalomból arányosan történt levonást követően 4,5 hónapban állapította meg. A felperes idézte e kartellügyben a Kúria az EH2017.08.K.20. szám alatt közzétett Kfv.III.37.582/2016. számú elvi döntését, amelyben a Kúria kimondta (elvi határozat 192., 196. pont): az alperes a saját közleményétől való eltérést a releváns forgalom meghatározása körében bizonyos vonatkozásban megindokolta, de ezen kérdéssel nem foglalkozott, amely viszont a magyar jogi környezetben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdés ec) pontjának megsértéséből eredő, régi Pp. 339/B. § szerinti jogi mérlegelési hiba, amennyiben a jogi mérlegelése alapjául szolgáló tényállást nem tárta fel kellő mértékben. Ez pedig a közzétett elvi határozat szerint a bírság összegének meghatározása körében hatályon kívül helyezéshez, és az alperes új eljárásra kötelezéséhez vezetett.

A felperes szerint, a konkrét esetben hasonlóan az elvi határozat alapjául szolgáló alperesi határozathoz, a határozat 206. és 208. pontja *eltér a Bírságközlemény rendelkezéseitől*, és csak felperes által versenysértő gyakorlata révén realizált árbevételt tekintette releváns forgalomnak, ugyanakkor, azt a körülményt nem értékelte sem az alperes, sem a bíróságok, hogy 2006. és 2011. között nem volt egyértelműen minősíthető az UÁT. Ebből következően sem az alperes, sem az elsőfokú bíróság nem támasztotta alá, hogy az alperes mérlegelése okszerű volt-e, akkor mikor a felperes ezen időszak alatt az UÁT-ból eredő nettó árbevételét az alperes releváns forgalomnak tekintette, eltérve saját Bírságközleménye 16. pontjában foglalt főszabálytól.

A felperes összefoglaló előkészítő iratára az alperes 2019. március 25. napján összefoglaló nyilatkozatot terjesztett elő, valamennyi perbeli és fellebbezési nyilatkozataiban foglaltakat fenntartva, a másodfokú bíróságtól a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

Az alperes rögzítette, hogy összefoglaló érveit a Kúriai végzésben kijelölt kérdésekben fejti ki. Leszögezte, hogy határozata nem ellentétes az Európai Unió jogával, a felperes a fellebbezésében iratellenesen állította, hogy az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyta volna a keresetlevél uniós joggal kapcsolatos érveit. Az elsőfokú ítélet felperesi olvasat szerinti sommás jellege véleménye szerint nem értelmezhető a kereseti kérelem kimerítetlenségének.

Kiemelte, hogy a felperes uniós joggal kapcsolatos érvei részben nem kerültek bizonyításra, (mivel a felperes nem igazolta, hogy az UÁT alkalmazása hatással lenne a Magyarországon történő letelepedésre, illetve a piacon bármilyen optimális változás állt volna be az UÁT alkalmazása következtében, továbbá az UÁT megszüntetésének előírásával termékforgalmazása korlátozódott vagy elnehezült volna), másrésről ezek az érvek megalapozatlanok. Az elsőfokú ítélet helyesen

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

állapította meg, hogy a felperes által hivatkozott uniós jogokat (letelepedés szabadsága, áruk szabad mozgása) semmilyen mértékben nem korlátozza a felperes által alkalmazott UÁT jogellenességének megállapítása, és a felek szerződéses szabadságával kapcsolatban helytállóan indokolt.

A felperes érvelésével ellentétben a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja szerinti magatartás értékelése semmilyen módon nem ütközött az EUMSZ rendelkezéseibe, vagy Rendelet szabályaiba, melynek 3. cikk (2) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi, hogy a tagállamok „szigorúbb nemzeti jogszabályokat alkalmazzanak a vállalkozások által folytatott egyoldalú magatartás tilalmára vagy szankcionálására.” Az alperes kiemelte, hogy a legújabb tendenciák szerint felerősödött azon uniós törekvés, hogy – biztosítandó az életszínvonal növelését, a piacok stabilitását, a fogyasztók számára elfogadható árak generálását - a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal szemben egységes uniós fellépésre van szükség.

A kiszabott versenyfelügyeleti bírság tekintetében az alperes azzal érvelt, hogy a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság a régi Pp. 339/B § alapján megfogalmazott jogszerűségi követelményeket kell, hogy vizsgálja, azzal, hogy a mérlegelés jogszabályi keretét a Tpv. 78 § (3) bekezdése határozza meg, függetlenül attól, hogy az alperes alkalmaz-e a bírság kiszabása során Bírságközleményt, és ha igen, melyik Bírságközleményt alkalmazza. A bíróságnak nem azt kell vizsgálnia, hogy a közigazgatási határozat összhangban áll-e a Közleményben foglaltakkal, hanem azt, hogy megfelel-e a jogszabályoknak. A fentiek tükrében önmagában megalapozatlanok a felperesnek a Bírságközlemény alkalmazásával kapcsolatos érvei. Kifejtette, hogy a Bírságközleménynek mind a tárgyi, mind az időbeli hatálya expressis verbis kiterjedt az ügy tárgyát képező jogsértésekre. Az alperes irrelevánsnak tartotta, hogy a Spar ügyben még nem alkalmazta a Bírságközleményt, mivel más ügyben a versenytárral szemben kiszabott bírság összege az adott ügy szempontjából nem mérlegelési tényező.

Az alperes kifejtette, hogy jogszerűen járt el álláspontja szerint a releváns forgalom meghatározása során is, megfelelően értékelte, hogy a felperes nem minden beszállítójával szemben alkalmazta az UÁT-ot, továbbá azt is értékelésre került, mégpedig a felperes javára, hogy a beszállítóinak egy része nem kis- és középvállalkozás, így a jogsértés piaci hatása körében a maximálisan adható 30 pontból 5 pontot adott. Ahogy helytállóan értékelte azt a körülményt is, hogy 2006. és 2012. között bizonytalan volt a megítélés az UÁT-hoz hasonló árkedvezménynek. Mivel a jogszabályi környezet 2006. óta változatlan, az esetleges bizonytalanságokat pedig alperes a Vj/47/2010. ügyben (Spar-ügy) hozott határozata teljes mértékben tisztázta, - mely döntés ellenére nem változtatott a felperes a jogellenes gyakorlatán -, ezért jogszerűen vette figyelembe a vizsgált időszakban (2006-2014.) a felperes által UÁT alkalmazásából realizált teljes árbevételt. A Vj/47-274/2010. számú (Spar-ügy) határozat meghozatalát követően is a felperes világos jogszabályi környezet mellett ugyanazt a jogsértő magatartást folytatta, több milliárd forintos bevételt realizálva az UÁT-ból. Iratellenes azon felperesi álláspont, miszerint a felperes csak az előzetes álláspont kézhezvételét követően került abba a helyzetbe, hogy megismerje alperes álláspontját az UÁT és az ahhoz kapcsolódó árkedvezmények kapcsán. Az alperes hivatkozott az elsőfokú ítéletre, mely álláspontját osztva rögzítette, hogy kiinduló alapként kell, hogy szolgáljon az adott piac szereplőinek részére a Spar ügyben hozott döntés a nyilvánosságra hozatalát követően.

Kiemelte, hogy téves azon felperesi állítás is, miszerint a Spar-ügy volt az első Kertv. megsértése miatt indított versenyfelügyeleti eljárás, mivel a Kertv. hatálybalépését követően az alperes több

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

versenyfelügyeleti eljárást indított, és ott ahol szükségesnek találta, be is avatkozott a kereskedelmi láncok beszállítóival szembeni gyakorlatába (a felperessel szemben Vj/93/2008. számon indult versenyfelügyeleti eljárás). Mindezeket értékelve felperes magatartását súlyosan felróhatónak ítélve adott a jogsértéshez való viszonyulás körében 18 pontot felperesnek a maximálisan adható 40 pontból. Összegezőképpen szükségesnek tartotta rögzíteni, hogy a felperes 8,5 éven át tartó olyan jogellenes magatartását szankcionálta, amelyből a felperes több mint milliárd forintnyi árbevételt realizált. Releváns forgalom hiányában az alperes a felperes előző évi nettó árbevételét alapul véve határozhatta volna meg a bírságot, mely a felperes esetében több mint milliárd forintot jelentett volna. Rögzítette, hogy a kiszabott versenyfelügyeleti bírság a realizált bevételekhez képest elenyésző súlyú, mindezek alapján a bírság a jogsértés súlyához, időtartamához igazodva a bírságkiszabás jogpolitikai céljának megfelelően került meghatározásra.

A másodfokú bíróság a megismételt eljárásban megállapította, hogy a fellebbezés az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102. cikke megsértése tekintetében sem alapos, és a bírság alkalmazása és összege tekintetében sem alapos.

Elsődlegesen kiemeli a Törvényszék, hogyha a a Kúria jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és új eljárást rendel el, erre nézve iránymutatást ad, az köti az új eljárást lefolytató bíróságot.

A régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján ha a határozat – a (3) bekezdésben foglalt eljárási szabály megsértésének kivételével – jogszabályt sért, a Kúria a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és ha a döntéshez szükséges tények megállapíthatóak helyette, illetve az elsőfokú határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, egyébként az ügyben eljárt első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja. Az (5) bekezdés szerint ha a Kúria az első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, a hatályon helyező végzésben az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező utasításokat ad.

Az idézett szabályozás figyelembevételével tehát a másodfokú bíróságnak az új eljárás során maradéktalanul eleget kellett tenni a Kúria végzésében foglaltaknak, attól nem térhetett el. Ennek alapján - tekintettel arra, hogy a Kúria a végzésében összefoglalta azokat a felek által nem vitatott tényállási elemeket és tényeket, amelyeket a felülvizsgálati eljárásban kiindulási alapnak kellett tekinteni - a másodfokú bíróság azokra nézve már nem tehetett megállapítást. A Kúria számba vette továbbá a másodfokú bíróság és az elsőfokú bíróság egyező megállapításait: 1. a Kertv. 7. § (3) bekezdés korlátozás nélküli, nemcsak a non-food termékek tekintetében irányadó rendelkezés, ezért a felperes jelentős piaci erővel rendelkezik, 2. a Tpv. 67. § (4) bekezdés szerinti elévülés a jogsértés folyamatosságára tekintettel nem következett be (a felperes is elismerte, hogy 1998 óta, bár eltérő megnevezéssel, de alkalmazza az UÁT-ot). Így ezen két kérdés tekintetében, melyet a Kúria tényként fogadott el – kizárta már a további felülvizsgálat lehetőségét is. A Kúria továbbá a felek egyező nyilatkozataként azonosította és releváns tényként értékelte, hogy a beszállítók és a felperes az eljárás során állították, hogy az UÁT mögött nincs szolgáltatás.

A Kúria előtti felülvizsgálati eljárás rendkívüli jogorvoslati eljárás, amely nem a közigazgatási határozattal szemben felvetett és jogerősen elbírált érvelések orvoslásának eszköze, hanem a

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

jogintézmény célja a jogerős ítélet jogsértéseinek orvoslása (KGD. 2014.170, BH 2015.203 és BH 2015.307).

Az előzőekben megjelölt törvényi rendelkezések alapján eljárva a Kúria – az alapeljárásban hozott másodfokú ítélettel szemben - a döntése indokolásában azt állapította meg a hatóság által beszerzett bizonyítékok alapján: téves az a másodfokú ítéleti következtetés, hogy az UÁT nem díj, hanem árengedmény volt; ezért nem volt helytálló a bizonyítás hiányosságára tett megállapítás sem. A Kúria előírta, hogy - az alperesi határozat jogszerűsége vonatkozásában tett egyező ítéleti megállapításokat tényként kezelve - a felperesi fellebbezés tükrében két kérdésében kell megvizsgálni az elsőfokú ítéletet, egyfelől az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102. cikkei megsértése körében, másfelől az antitröszt Bíróságközlemény alkalmazása, a bíróság Tpv. 78. § (1) és (3) bekezdése, régi Pp. 339/B. § megsértése körében, hogy a pert minden felmerült kérdés tekintetében le lehessen zárni.

Mivel a Kúria által elrendelt új eljárás során az elsőfokú bíróságnak a Kúria végzésében foglaltak szerint kell eljárnia (KGD 2017.121), a megismételt másodfokú eljárás kizárólag ezen két kérdés vizsgálatára korlátozódhatott azzal, hogy a kúriai döntés egyéb megállapításait tényként kellett kezelni.

A Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról rendelkező Rendelet 3. cikk (2) bekezdése szerint a nemzeti versenyjog alkalmazása nem vezethet az olyan megállapodásoknak, vállalkozások társulásai döntéseinek vagy összehangolt magatartásoknak a tilalmához, amelyek ugyan befolyásolhatják a tagállamok közötti kereskedelmet, viszont a Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének értelmében nem korlátozzák a versenyt, vagy amelyek megfelelnek a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, illetve amelyek valamelyik, a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének alkalmazásáról szóló rendelet hatálya alá tartoznak. A Rendelet alapján a tagállamok nem akadályozhatók meg abban, hogy a saját területükön szigorúbb nemzeti jogszabályokat alkalmazzanak a vállalkozások által folytatott egyoldalú magatartás tilalmára vagy szankcionálására.

A Rendelet (8) preambulumbekzdése alapján a közösségi versenyszabályok hatékony érvényesítése és az e rendeletben foglalt együttműködési mechanizmusok helyes működésének biztosítása érdekében arra kell kötelezni a tagállamok versenyhatóságait és bíróságait, hogy a nemzeti versenyjognak a tagállamok közötti kereskedelmet érintő megállapodásokra és magatartásokra történő alkalmazásakor a Szerződés 81. és 82. cikkét is alkalmazzák. Annak érdekében, hogy a belső piacon belül a megállapodások, a vállalkozások társulásainak döntései és az összehangolt magatartások számára egyenlő feltételek alakuljanak ki, a Szerződés 83. cikke (2) bekezdésének e) pontja alapján meg kell határozni a nemzeti jogszabályok és a közösségi versenyjog viszonyát. E célból elő kell írni, hogy a nemzeti versenyjognak a szerződés 81. cikke (1) bekezdése alapján a megállapodásokra, döntésekre vagy összehangolt magatartásokra történő alkalmazása nem vezethet az ilyen megállapodások, döntések és összehangolt magatartások megtiltásához, ha ezeket a közösségi versenyjog nem tiltja. A megállapodások, döntések és összehangolt magatartások, a közösségi versenyjog önálló, a vállalkozások, a piacon tanúsított magatartásának összehangolását lefedő fogalmai, ahogyan azokat a közösség bíróságai értelmezik. E rendeletek értelmében nem lehet a tagállamokat meggátolni abban, hogy területükön olyan szigorúbb nemzeti versenyjogot alkossanak és alkalmazzanak, amelyek tiltják, vagy szankcionálják a vállalkozások egyoldalú magatartását. E szigorúbb nemzeti jogszabályok tartalmazhatnak olyan

rendeleteket, amelyek a gazdaságilag függő vállalkozások irányában tanúsított visszaélő jellegű magatartást tiltják vagy szankcionálják. Ezen túlmenően e rendelet nem alkalmazandó azokra a nemzeti jogszabályokra, amelyek természetes személyekre szabnak ki büntető szankciókat, kivéve, ha ilyen szankciók révén érvényesítik a vállalkozásokra vonatkozó versenyszabályokat.

Az előzőek kiemelése után a másodfokú bíróság rögzíti, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja a jelentős piaci erővel történő visszaélés tilalmának azon esetét határozza meg, mely szerint ilyen visszaélésnek minősül „a különféle – különösen a kereskedő beszállítóinak listájára vagy árukészletébe való bekerülésért, más, a beszállító által nem igényelt szolgáltatásokért fizetendő – díjak egyoldalú felszámítása a beszállítónak”.

A Kertv. 7. § (2) bekezdés e) pontja további tilalomként rögzíti, hogy jelentős piaci erővel történő visszaélésnek minősül a beszállítónak a kereskedővel, illetve más kereskedővel kialakítandó üzleti kapcsolataira vonatkozó indokolatlan feltételek előírása, különösen a legkedvezőbb feltételek alkalmazásának kikötése, ennek visszamenőleges érvényesítése, illetve annak előírása, hogy azonos időszakra adott termékre csak az adott kereskedőnek biztosítson akciót, valamint a kereskedő védjegyével vagy márkanevén árusított termék gyártásának előírása a beszállító számára a beszállító bármely termékének forgalmazása érdekében.

A Törvényszék kiemeli, hogy a nemzeti jogon alapuló versenyhatósági határozatok által megállapított versenykorlátozó megállapodások esetén is helye lehet az uniós jogra hivatkozásnak. Ugyanakkor nincs helye ilyen esetben az uniós jog közvetlen hivatkozásának és nincs helye a versenyjogi uniós rendelkezéseken és fogalmakon túlmutató hivatkozásoknak. A felperesnek a nemzeti jog szabályainak megsértését kell állítania, vagy a nemzeti jog szabályainak uniós jog tükrében való helytelen értelmezési gyakorlatát, vagy az uniós joggal való ellentétes tartalmát kell ahhoz állítania, hogy – a hivatkozás helytállósága esetén – a kérelme sikeres legyen. (Kúria Kfv.III.37.441/2016/7.). A felperes voltaképpen a Kertv. 7. § uniós joggal történő ellentétes tartalmát állította; a letelepedés szabadságával, az áruk szabad áramlásának elvével és a versenyszabályok egységes alkalmazásának követelményével való ellentétes voltát az uniós jog elsőbbségére figyelemmel, az Európai Unió esetjogára alapította (így különösen C-6/64 Costa v. Enel, C-106/77 Simmenthal C-55/94, Gebhard C-299/02 Commission v Netherlands, para15, C-400/08 Commission v Spain, para 64 és a Dassonville ügyben hozott döntésekre).

Rámutat a másodfokú bíróság egyrészt arra, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontjának jelen ügyre való alkalmazhatóságát a Kúria rögzítette, a felperesi jogsértő magatartást ez alapján azonosította, így a nemzeti jog félretételének a felperes általi, - a helytelen jogalkalmazói értelmezési gyakorlat alátámasztására további támpontot nem adó - hivatkozása már ezen okból sem vezethetett eredményre.

Másrészt kiemeli a Törvényszék: az egyenlően alkalmazandó korlátozások megengedhetőségének elvi szintű megalapozását a Gebhard döntés artikulálta a letelepedéshez való jog területén és maga a felperes is hivatkozott az uniós esetjog körében a Gebhard-féle négyes kritériumokra. Ezek szerint azoknak a nemzeti rendelkezéseknek, amelyek a szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlását akadályozhatják vagy kevésbé vonzóvá tehetik, 4 feltételnek kell megfelelniük: alkalmazásuk hátrányos megkülönböztetéstől mentes, a közérdeken alapuló kényszerítő indok által igazoltak, alkalmasak az általuk elérni kívánt célok megvalósításának biztosítására és nem lépnek túl az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéken. A felperes ugyanakkor adós maradt

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

azon összefüggések részletes bemutatásával, hogy a Gebhard-féle feltételek a Kertv. 7. § alkalmazásával az UÁT nélkül miként sérültek. Az UÁT ugyanis a Kúria döntésében megerősített egyoldalúan, kényszer révén felszámított díjkénti minősítése a szerződéses szabadság körén kívüli kategória.

A belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK. Irányelv 16. cikk (1) bekezdése alapján a tagállamok saját területükön nem köthetik a szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultságot vagy annak gyakorlását olyan követelményekhez, amelyek nem tartják tiszteletben a következő alapelveket:

- a) hátrányos megkülönböztetés tilalma: a követelmény sem közvetlenül, sem közvetve nem lehet megkülönböztető az állampolgárság, illetve jogi személyek esetében a letelepedés helye szerinti tagállam tekintetében,
- b) szükségesség: a követelménynek közrendi, közbiztonsági, közegészségügyi és környezetvédelmi szempontból indokoltnak kell lennie,
- c) arányosság: a követelménynek alkalmasnak kell lennie a kitűzött cél elérésének biztosítására és nem haladhatja meg a cél eléréséhez szükséges mértéket.

A felperes nem mutatta be az összefüggéseket, nem tárta fel, hogy az UÁT-kikötés eltörlése miként ütközik az említett uniós normákba, miként sérti az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102. cikkeit, és konkrétan hogyan vonható analógia az idézet uniós esetjoggal, az UÁT-kikötés megtiltása hogyan befolyásolná a piac tiszta, torzulásmentes működését.

A fentiek tükrében az elsőfokú bíróság ezért azt helyesen fejtette ki, hogy semmiféle közgazdaság piaci alapelv, törvényszerűség, vagy konkrét jogszabály nem támasztja alá azon felperesi vélelmet, hogy az UÁT-kikötés nélkül a magyarországi letelepedés korlátozva lenne, vagy hogy az UÁT eltörlése a szolgáltatásnyújtás szabadságát sértené. Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást a felek szerződéses szabadságának elvével kapcsolatban is, a felperes a fellebbezésében sem mutatott be olyan összefüggést, amely önmagában ezen elv mentén kizárná az alperes részéről a jogsértés megállapíthatóságát.

A bíróság kiszabása és összezszerűsége kapcsán a következőket emeli ki a másodfokú bíróság:

A Tpv.-nek az alperesi határozat meghozatalakor hatályos 78. § (1) bekezdése a) pontja alapján az eljáró versenytanács bíróságot szabhat ki azzal szemben, aki a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg.

A 78. § (1b) bekezdése szerint a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének 10%-a lehet, melynek a bírsággal sújtott vállalkozása tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének 10%-a lehet.

A 78. § (2) bekezdése értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevétel a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni. Ha a vállalkozás működési ideje az adott üzleti évben egy évnél rövidebb, az adatokat éves szintre kell vetíteni. Ha a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hiteles adat, az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó. Beszámolóval nem rendelkező újonnan

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

alapított vállalkozás esetében az eljárás megindításának évére vonatkozó üzleti tervet, ennek hiányában a vállalkozás általa vizsgáló, illetve az eljáró Versenytanács felhívására közölt, a számvitelről szóló törvénynek közbeeső mérleg készítésére vonatkozó szabályai szerint az eljárás megindításának napjával, mint fordulónappal kiszámított nettó árbevételt kell figyelembe venni. A nettó árbevétel számítására egyebekben megfelelően alkalmazni kell a 24. § (3) bekezdését és 27. § (7) bekezdését.

A 78. § (3) bekezdése szerint a bíróság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára a jogsértő állapot időtartamára a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre kiterjedtsége alapozhatja meg.

Az idézett jogszabályi rendelkezések alapján rögzíti a másodfokú bíróság, hogy a bíróság szankció alkalmazása és annak mértéke is az alperes mérlegelési jogkörébe tartozó döntés volt; az alperesi határozat jogszerűsége vonatkozásában tett Kúriai megállapításokat tényként kezelve a Kertv. 7. § (2) bekezdés f) pontja szerinti visszaélés, mint jogsértés megállapítására az UÁT kikötés kapcsán az alperes határozatában jogszerűen került sor. Így az alperes a hatáskörébe tartozó jogsértő magatartás megvalósítására tekintettel, melyet tényként kezelve mérlegelési jogkörében dönthetett a bíróság szankció alkalmazásáról. A szankció alkalmazása és mértékének megállapítása tehát a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat jogszerűségére vonatkozó követelmények tükrében vizsgálendő.

A régi Pp. 339/B. §-a tartalmazta, hogy a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A Kúria a 2/2015. (XI. 23.) KMK véleményében a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozatok felülvizsgálatára adott iránymutatást, amennyiben a jogszabály a mérlegelési tevékenységhez feltételeket határoz meg, a hatósági határozat törvényességének alapja ezek vizsgálata. Mérlegelési szempontoknak azon körülmények tekinthetők, amelyeket a hatóságnak az érdemi mérlegelési tevékenység során kötelezően figyelembe kell venni. A bíróság kiszabásáról rendelkező mérlegelési jogkörben hozott határozat jogszerűen akkor változtatható meg, ha jogsértés fennáll, de akár a jogalap tekintetében akár a cselekmény súlyának értékelése körében eltérő tényállás állapítható meg, továbbá akkor is, ha a bíróság azt észleli, hogy a hatóság az egyedi ügy sajátosságait tévesen, logikátlanul, nem a súlyuknak megfelelően értékelte.

Az 1/2012. Bíróságközlemény (GVH. 2012. 3. pontjához fűzött 1. lábjegyzet) szerint a Kertv. 7. §-a szerinti visszaélés eseteire kiterjedően is alkalmazandók. Az alperes folyamatban lévő ügyben az időközben közzétett közleményét alkalmazta, a felperes azzal érvelt, hogy az alperes a bíróság számítás módját visszamenőlegesen alkalmazta azon időszakokra is, amikor a Bíróságközlemény még nem volt hatályban, sőt alperes 2009. május 18-tól kezdődően az antitröszt tényállások esetében bíróságközleményt egyáltalán nem alkalmazott. (A GVH Versenytanács elnökének 1/2009. számú közleménye a bíróság összegének megállapítása antitröszt ügyekben tárgyú 2/2003. számú közlemény és azt módosító 2/2005. számú közlemény visszavonásáról).

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

A fellebbezésben foglalt felperesi érveléssel kapcsolatban kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a Bírágközleménynek kötelező ereje nincs, rendeltetése a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése. Tény, hogy a korábbi közlemény 2009-ben a felperes helytálló előadása szerint visszavonásra került, és csak 2012-ben (az új 1/2012. számú Bírágközlemény) került kiadásra. A Bírágközlemény kötelező ereje hiányában helyesen érvelt az alperes akként, hogy az a körülmény, hogy ezen Bírágközleményét alkalmazta, önmagában jogsértést még nem valósított meg.

A felperes fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság az ítéletében - egyezően az alperesi hatósággal - a bírág meghatározása alapjául szolgáló releváns árbevétel részévé tette azon beszállítóktól - felperes által az UÁT alkalmazása révén - realizált bevételt is, melyekkel szemben felperes nem érvényesíthette vevői erejét. Például az Auchan számos olyan multinacionális, nem élelmiszer jellegű termékeket beszállító vállalattal szerződött, akikkel szemben éppen az Auchannak nincs, nem volt alkupoziója (, stb.). A határozat 207., 208. pontjai fentiek ellenére az összes beszállítótól származó UÁT bevételt tette a bírág meghatározásának alapjává. A felperes a fellebbezésében azzal is érvelt, hogy az alperes határozatának a 218. pontjában rögzítettek szerint az UÁT megítélése a vizsgált időszak egy részében (2006-2011.) nem volt egyértelműen minősíthető. A felperes szerint a Tptv. 78. § (3) bekezdését is ezzel megsértette az alperes, mivel olyan időszak vonatkozásában is élt a bírág kiszabás eszközével, melyre nézve maga is elismerte, hogy a Kertv. 7. § (2) bekezdésében tilalmazott magatartások megítélése nem volt egyértelmű.

Kiemeli a Törvényszék, hogy az alperesi határozat hivatkozott 218. pontja valóban rögzítette, hogy az UÁT megítélése a vizsgált időszak egy részében (2006-2011.) nem volt egyértelműen minősíthető, ugyanakkor hozzátette, hogy a Vj/047-274/2010. számú döntés (Spar-ügy) folytán az UÁT Kertv. szerinti alperesi megítélése egyértelművé kellett, hogy váljon, ennek ellenére 2012-2014. között is a felperes tovább alkalmazta és abból igen jelentős bevételt realizált.

A másodfokú bíróság rögzíti, hogy a felróhatóság fokának értékelése során az alperes - helyesen - nem azt tartotta relevánsnak, hogy 2006-2011. között az UÁT. Kertv. szerinti megítélése nem volt egyértelműen minősíthető, hanem azt, hogy miután egyértelművé vált annak alperesi megítélése, mégis jogsértő módon a felperes tovább alkalmazta, a gyakorlatát nem igazította az alperes által megfogalmazott, Kertv. szerinti elvárásokhoz. A Spar-ügy és a felperesi eset között a felperes állította, hogy tényállásbeli különbségek vannak, azonban a másodfokú bíróság olvasatában is a Kertv. jelentős piaci erővel való visszaélést tilalmazó magatartásai körében került kiadásra a Spar-ügyben hozott határozat, arra a többi piaci szereplőnek is, annak alperes általi meghozatala, honlapon történő közzététele után figyelemmel kellett lennie. Így a jogsértő gyakorlat továbbfolytatása okán a jogsértés súlyát az alperes helytállóan súlyos fokúnak értékelte, mely mérlegelés a Törvényszék megítélése szerint nem volt okszerűtlen. A jogsértéshez való viszonyulás körében a felperes erre is tekintettel kapott 40 pontból 18 pontot. E körben annak sem volt relevanciája, hogy egyrészt a felperesi esetben a vizsgálók jelentései mit tartalmaztak, a jelentéseknek nincs kötőerejük. Ahogyan nem releváns az a felperes által a fellebbezési tárgyaláson is felhozott azon érv, hogy kötelezettségvállalást tett és azt nem értékelte az alperes. A kötelezettségvállalást az alperes figyelembe vette, ugyanakkor indokolta (határozat 189. pont), hogy miért nem tartotta azt elfogadhatónak. Értékelte többek között, hogy az a körülmény, hogy a kötelezettségvállalás alapján a felperes 2015-től nem alkalmazza az UÁT-ot, nem biztosítja hatékonyan a közérdek védelmét. A mérlegelési jogkörben hozott döntés kritériumainak ezen indokolás megfelelő.

A bíróság meghatározása alapjául szolgáló releváns árbevétel a Tpv. 78. § (2) bekezdése szerint meghatározott nettó árbevétel képezte. Ebben a vonatkozásban nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy a felperes több olyan multinacionális, nem élelmiszer jellegű terméket beszállító vállalattal is szerződött, akikkel szemben nem volt alkupozíciója. A releváns forgalom alapesetben a jogsértő vállalkozás jogellenes magatartásával érintett piacon a jogsértés teljes időtartama alatt elért forgalom. A felperes hivatkozásának ezért a releváns forgalom alapesetben való meghatározásánál nem, hanem a jogsérelem súlyánál van jelentősége, amelyet egyébként az alperes figyelembe is vett (határozat 215. pontja: az alperes jogsértés piaci hatása körében a maximálisan adható 30 pontból 5 pontot adott, többek között tekintettel arra: a non-food beszállítók átlagosan %-a nem kis- és középvállalkozás, nem tekinthetők kiszolgáltatott piaci szerelőnek).

A felperes a bíróság súlyosságát azon okból is kifogásolta, hogy álláspontja szerint alperes a Bírágközleményt – a bíróság számítás módját – visszamenőlegesen alkalmazta azon időszakra is, amikor a Bírágközlemény még nem volt hatályban, ezért ez a jogalkalmazás súlyosan jogsértő és az elsőfokú ítélet ezt nem értékelte. E vonatkozásban a másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a határozat jogszerűségének megítélése szempontjából annak van jelentsége, hogy az alperes a bíróság kiszabása és mértékének meghatározása kapcsán a Tpv. 78. § (3) bekezdésének kereteit betartva között hozta-e meg a bíróságra vonatkozó döntését, és mérlegelése megfelelt-e a régi Pp. 339/B. §-ában foglalt követelményeknek. Mind a vizsgált – és jogsértéssel érintett – időszak, mind a jogellenes magatartással érintett piacon elért forgalom meghatározása tekintetében e jogszabályi keretek között maradván, azokat nem sértve járt el az alperes; a Tpv. 78. § (3) bekezdésének csak alkalmazását segítette a Bírágközlemény, annak figyelembevétele önmagában, - a bíróság számítás módját is tekintve – nem volt jogszerűtlen. (Helytállóan jegyezte meg az alperes a fellebbezésre adott összefoglaló iratában, hogy releváns forgalom meghatározása hiányában az előző évben elért nettó árbevétel adta volna az alapot a bírágkiszabáshoz, amely jelentősebb az alkalmazottnál).

E körben is ki kell emelni az alperesi határozat 215. pontjában írtakat, az alperes azt a körülményt, hogy különböző bevételű beszállítókkal szemben eltérő volt a felperes ereje, nem a releváns forgalom, mint alapösszeg meghatározása körében, hanem a jogsértés piaci hatása körében értékelte, az indokolás szerint „az a körülmény, hogy az eljárás alá vont nem minden beszállítójával (megközelítőleg a %-kal) szemben alkalmazta az UÁT-ot, illetve a beszállítóknak átlagosan %-a nem kis- és középvállalkozás, akik piaci súlyuk és ebből fakadó tárgyalóerejük folytán nem tekinthetők kiszolgáltatott piaci szereplőknek, az eljárás alá vont javára került figyelembe vételre. Így a jogsértés piaci hatása körében maximálisan adható 30 pontból az alperes 5 pontot adott.”

A 30/2014. (IX.30.) AB határozat indokolás V.(29). bekezdésében kifejtette, hogy: „A versenyfelügyeleti eljárás, olyan különleges közigazgatási eljárás, amely Magyarország piacgazdasági berendezkedése és gazdasági rendje meghatározó működési alapelveinek a tisztességes gazdasági versenynek az érvényesülését hivatott biztosítani, összhangban az Alaptörvény M. cikk (2) bekezdésével és az Európai Unióhoz történt csatlakozási szerződésünkből származó számos jogi követelménnyel. Az intézményvédelmi kötelezettség körében eljáró jogalkotó külön törvényben ezt a feladatot a Kormánytól független Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörébe és illetékességébe utalta és annak eljárásában a versenyfelügyeleti eljárásban részére önálló eszközöket biztosított. Ezek között a legfontosabb a versenyfelügyeleti bíróság, amely kiszabásának feltételei és mértéke szintén rendhagyó, éppen a társadalom gazdasági

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

rendje az üzleti tisztesség a tisztességes verseny védelmében, és ezért tartalmilag számos tekintetben eltér a többi közigazgatási eljárásban alkalmazható és megszokott eszközöktől. A versenyfelügyeleti eljárás különös feltételei és eszközei is az Unióhoz történő fokozatos integrálódás során alakultak ki és hasonlítottak az európai szinten harmonizáltak tekinthető követelményekhez és lehetőségekhez. (Ilyen különösen a versenyfelügyeleti bíróság mértéke, amely funkciójára tekintettel jellemzően jóval meghaladhatja a deliktuális (büntetőbírói vagy szabálysértési) eljárásoktól megismert összegeket, ami alkalmas erősíteni azt a nézőpontot, amely a versenyfelügyeleti eljárást kívánja „büntetőjogi jellegű”-nek láttatni.) [...(E közjogi viszonyokban azonban az állam, illetőleg GVH a fentiekben hivatkozott intézményvédelmi kötelezettség, illetőleg a törvényben kapott funkció folytán a tisztességes gazdasági verseny követelményeinek érvényesülése és érvényesítése érdekében rendelkezik hivatalbóli beavatkozási és szankcionálási, sőt „büntetési” lehetőségekkel a jelentősebb gazdasági ügyletekre nézve.)

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a bíróság kiszabásáról rendelkező mérlegelési jogkörben hozott határozat jogszerűen akkor változtatható meg, ha jogsértés fennáll, de akár a jogalap tekintetében, akár a cselekmény súlyának értékelése körében eltérő tényállás állapítható meg, továbbá akkor is, ha a bíróság azt észleli, hogy a hatóság az egyedi ügy sajátosságait tévesen, logikátlanul, nem a súlyuknak megfelelően értékelte. A régi Pp. 339/B. § alapján a mérlegelési jogkörben hozott határozat felülvizsgálata során a bíróság csak jogszabálysértés esetén jogosult a bíróság összegének megváltoztatására. A mérlegelési jogkörben hozott határozat a többi között akkor jogszerű, ha abból a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak és a bíróság mértékének indokoltsága a mérlegelés okszerűsége kitűnik.

Az alperes a releváns tényállást megfelelően tisztázta, a törvényi mérlegelési szempontokat a határozata indokolása részévé tette, a Bíróságközleményében foglaltak nem ellentétesek a Tptv. 78. § (1) bekezdés a) pontjában és (3) bekezdésében, az e § szerinti követelményekben foglaltakkal. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság az ítéletében arra, hogy a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságnak nincs lehetősége vizsgálni és értékelni az alperes általános jogalkalmazási gyakorlatának koherenciáját, kontinuitását.

A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - az indokai kiegészítésével - helyben hagyta a régi Pp 253. § (2) bekezdése alapján.

A Törvényszék a régi Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a felperest az alperes javára másodfokú perköltség megfizetésére, és a Kúria által megállapított felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség viselésére, amely a jogi képvisellel felmerült jogtanácsosi munkadíj arányos összegéből állt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (4) bekezdés alapján.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés b) pontja, 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési illetéket a felperes viseli, — a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (2) bekezdésére figyelemmel - a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján.

Budapest, 2019. március 27.

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
12.Kf.650.017/2019/9.

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
tanácselnök

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
előadó bíró

dr. Szilágyi-Horváth Eszter s.k.
bíró

18